

HRVATSKI SABOR

Povjerenstvo za fiskalnu politiku

Klasa: 021-19/17-10/03

Broj: 6524-3-17

Zagreb, 7. studenoga 2017.

15. stajalište Povjerenstva za fiskalnu politiku Hrvatskoga sabora o Prijedlogu izmjena i dopuna Državnoga proračuna Republike Hrvatske i financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2017. godinu

Povjerenstvo na 21. sjednici održanoj 7. studenoga 2017. godine raspravilo je Prijedlog izmjena i dopuna Državnoga proračuna Republike Hrvatske i financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2017. godinu, koje je Vlada Republike Hrvatske dostavila predsjedniku Hrvatskoga sabora, aktom od 2. studenoga 2017.

Vlada Republike Hrvatske u svome obrazloženju Prijedloga izmjena i dopuna Državnog proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2017. godinu ističe kako rashodi koji se financiraju iz izvora koji utječu na razinu manjka proračuna (opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici) ostaju nepromijenjeni, i to na razini od 107,2 mlrd kn, ali je unutar njih izvršena prilagodba od 3,4 mlrd kn. No, kada državni proračun obuhvati sve izvore prihoda (i oni koji utječu i oni koji ne utječu na razinu manjka poput vlastitih prihoda, prihoda za posebne namjene, pomoći i donacije), tada se rashodi smanjuju za 1,61 milijardu kuna (s 128,4 mlrd kuna na 126,8 mlrd kn), i to u najvećoj mjeri zbog slabije iskorištenosti pomoći iz fondova Europske unije. Istovremeno prihodi državnog proračuna povećavaju se za gotovo 876 milijuna kn (s 121,6 mlrd kuna na 122,5 mlrd kn). Usljed takvih kretanja, Vlada Republike Hrvatske u 2017. godini predviđa smanjenje manjka državnog proračuna s -1,9% BDP-a na -1,2% BDP-a kao i smanjenje udjela javnog duga u BDP-u ispod razine od 80%.

Prijedlog izmjena i dopuna Državnog proračuna za 2017. godinu provodi se prvenstveno zbog unutarnje preraspodjele između pojedinih ministarstva budući da su tijekom godine donesene odluke o kojima nije provedena analiza prilikom izrade plana državnog proračuna za 2017. godinu. Najvećim dijelom to se odnosi na povećanje osnovice plaća državnih i javnih službenika te dugove u zdravstvenom sektoru. Naime, prilikom izrade proračuna za 2017. nije uzeta u obzir obveza Vlade Republike Hrvatske da poveća osnovicu državnim i javnim službama, mada je njegova primjena već tada bila izvjesna. Uz navedeno, dugovi u zdravstvu kumuliraju se svake godine, te Povjerenstvo za fiskalnu politiku na gotovo svakoj sjednici traži izvještaj o stanju ukupnih neplaćenih obveza (dospjelih i nedospjelih) u zdravstvu. Ovakva situacija u zdravstvu potvrđuje stajališta Povjerenstva za fiskalnu politiku kako izdvajanje Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje iz Državne riznice samo po sebi

neće osigurati uštede niti pomoći financijskom uravnoteženju zdravstvenog sustava već će povećati rizike rasta obveza jer one više nisu pod izravnom kontrolom fiskalnih vlasti.

Procjena Povjerenstva za fiskalnu politiku je da predložene Izmjene i dopune osiguravaju poštivanje fiskalnog pravila iz Zakona o fiskalnoj odgovornosti kojim se rast rashoda proračuna ograničava do razine rasta BDP-a. Isto tako, Povjerenstvo procjenjuje da će fiskalna pravila iz Pakta o stabilnosti i rastu, a koja se tiču strukturnog proračunskog manjka i rasta rashoda, također biti poštivana.

Povjerenstvo za fiskalnu politiku pozdravlja odgovorni pristup Vlade Republike Hrvatske kojom se u 2017. godini smanjuje proračunski manjak (s -1,9% na -1,2%). Međutim, istodobno ističe nužnost poboljšanja sustava planiranja državnog proračuna kako bi se izbjegla potreba za rebalansima osim u djelu vezano za elementarne nepogode. Naime, dio izmjena i dopuna Državnog proračuna za 2017. godinu tiče se stavki koje su mogle biti bolje planirane u izvornom proračunu, poput izdataka za plaće i mirovine, kao i prihoda i rashoda povezanih uz korištenje fondova Europske unije. Ovako se rebalansom većim dijelom ozakonjuju izdaci koji su već nastali ili je preuzeta obveza isplata bez realne mogućnosti da se mjerama ekonomske ili fiskalne politike utječe na njihove iznose.